

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กษ ๑๙๐๐/๕๘๕ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ และ ที่ กษ ๑๙๐๐/๑ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

๑. เดิม นางรัตนา อังศุภากร ได้รับคัดเลือกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยสัญญาจ้างบริหารและไม่มีสถานะเป็นพนักงานของ อ.ส.ค. ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔

๒. ต่อมาได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ ปรับปรุงแก้ไขลักษณะต้องห้าม เพื่อให้รองผู้อำนวยการมีสถานะเป็นพนักงาน อ.ส.ค. ทำนองเดียวกับกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้งในมาตรา ๑๑ ของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้กำหนดให้รองผู้อำนวยการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าสัญญาจ้างจะสิ้นสุด โดยได้รับเงินเดือนและสิทธิประโยชน์อื่นตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง อันมีผลทำให้นางรัตนา ยังคงเป็นรองผู้อำนวยการ ซึ่งไม่มีสถานะเป็นพนักงาน อ.ส.ค. โดยเป็นไปตามสัญญาจ้างที่ทำขึ้นในขณะนั้น

๓. ในระหว่างที่นางรัตนา ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการตามสัญญาจ้างคณะกรรมการ อ.ส.ค. มีความประสงค์จะแต่งตั้งนางรัตนา ให้เป็นรองผู้อำนวยการในสถานะพนักงาน อ.ส.ค. จึงได้มีหนังสือ อ.ส.ค. ที่ กษ ๑๙๐๔/๖๓๑ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๒ หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจว่า อ.ส.ค. จะสามารถดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งรองผู้อำนวยการตามสัญญาจ้างเป็นพนักงานดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการได้หรือไม่ หรือควรมีขั้นตอนปฏิบัติอย่างไร สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๘๐๗.๑/๔๐๕๔ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ แจ้งตอบข้อหารือของ อ.ส.ค. ว่า การบรรจุและแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. เป็นอำนาจของคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่จะพิจารณาดำเนินการได้ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. คณะกรรมการ อ.ส.ค. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ได้มีมติแต่งตั้งนางรัตนฯ เป็นรองผู้อำนวยการในสถานะของพนักงาน อ.ส.ค. ตามความเห็นของคณะกรรมการบริหารงาน อ.ส.ค. ที่เห็นว่า นางรัตนฯ ได้ผ่านการคัดเลือกก่อนดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ตามขั้นตอนและในระหว่างการทำงานได้รับมอบหมายให้ทำการแทนผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน มีผลการปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีเยี่ยม ถือเป็นการปฏิบัติงานเกินกว่าภาระหน้าที่และได้ผลดีแก่ อ.ส.ค. สมควรแต่งตั้งเป็นรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. โดยให้ปรับลดเงินเดือนจาก ๑๐๐,๒๙๐ บาท เป็น ๘๔,๒๓๐ บาท ตามบัญชีโครงสร้างอัตราเงินเดือนแบบท้ายข้อบังคับ อ.ส.ค. ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๙ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนกฎหมายให้ถูกต้อง โดยให้ทำหนังสือหรือเพื่อยืนยันวิธีปฏิบัติจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในประเด็นขั้นตอนการเข้าสู่ตำแหน่งว่าจำเป็นต้องลาออกจากสัญญาจ้างก่อนยื่นแสดงความจำนงในการขอสมัครกลับเข้าเป็นพนักงานในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. หรือไม่

๕. อ.ส.ค. ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กษ ๑๙๐๔/๐๐๒๐ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ หรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. คนปัจจุบันตามสัญญาจ้างให้เข้าดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ ควรมีแนวปฏิบัติตามกฎหมายอย่างไร สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๙๐๑/๑๑๖๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งตอบข้อหารือสรุปว่า ตามข้อหารือของ อ.ส.ค. ดังกล่าว เป็นเรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ ไม่ใช่ปัญหาข้อกฎหมายซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่จะพิจารณาให้ความเห็น ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงไม่อาจรับข้อหารือดังกล่าวไว้พิจารณาได้

๖. คณะกรรมการ อ.ส.ค. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ได้มีมติดังนี้

(๑) อนุมัติให้นางรัตนฯ ลาออกจากสัญญาจ้างและไปดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ในฐานะพนักงาน โดยได้รับเงินเดือน ๘๔,๒๓๐ บาท

(๒) เห็นชอบให้ประธานกรรมการ อ.ส.ค. เป็นผู้ลงนามคำสั่งเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการ อ.ส.ค.

๗. ประธานกรรมการ อ.ส.ค. ได้มีคำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๑/๒๕๕๓ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ อนุมัติให้นางรัตนฯ ลาออกนับตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป และคำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๒/๒๕๕๓ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ บรรจุและแต่งตั้งนางรัตนฯ ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. โดยให้ได้รับเงินเดือนตามบัญชีโครงสร้างอัตราเงินเดือนพนักงาน อ.ส.ค. ๘๔,๒๓๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ต่อมามีการร้องเรียนกล่าวหาว่า นางรัตนฯ เข้าดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ในสถานะพนักงานตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.

๒๕๕๒ เป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากตามข้อบังคับ อ.ส.ค. ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๔ ได้กำหนดให้การบรรจุและแต่งตั้งพนักงานตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกขึ้นไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ อ.ส.ค. ก่อน ส่วนวิธีการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด ซึ่งวิธีการบรรจุและแต่งตั้งนี้ ระเบียบ อ.ส.ค. ว่าด้วยการจ้างและการบรรจุ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดเรื่องการสรรหาพนักงานไว้ในหมวด ๑ แต่การสรรหานางรัตนา เป็นรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ดังกล่าว มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของ อ.ส.ค. นอกจากนั้นคำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๒/๒๕๕๓ ที่แต่งตั้งนางรัตนา เป็นรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. นั้น เป็นการแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ อ.ส.ค. อันเป็นการออกคำสั่งโดยไม่มีอำนาจ เนื่องจากมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ บัญญัติให้การแต่งตั้งพนักงานเป็นอำนาจของผู้อำนวยการ อ.ส.ค.

คณะกรรมการ อ.ส.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า มีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่เห็นสมควรให้ อ.ส.ค. หรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาข้อกฎหมายใน ๒ ประเด็นดังนี้

(๑) ระเบียบ อ.ส.ค. ว่าด้วยการบรรจุและการจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๙ นำมาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ภายหลังที่มีการแก้ไขพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วด้วยหรือไม่ และหากต้องนำมาใช้บังคับ การที่คณะกรรมการ อ.ส.ค. มีมติคัดเลือกนางรัตนา อังศุภากร เพื่อบรรจุและแต่งตั้งในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

(๒) คำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งนางรัตนา อังศุภากร ให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และหากไม่ชอบด้วยกฎหมายจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การบรรจุและแต่งตั้งนางรัตนา อังศุภากร ซึ่งเดิมดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ตามสัญญาจ้าง เป็นพนักงานตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ต้องปฏิบัติตามระเบียบองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบรรจุและการจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า การบรรจุและแต่งตั้งพนักงานนั้น มาตรา ๒๓^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

^๑มาตรา ๒๓ ผู้อำนวยการมีอำนาจ

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ ผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ซึ่งต่อมาได้มีการออกข้อบังคับองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการจ้างและการบรรจุ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อกำหนดวิธีการบรรจุและแต่งตั้งพนักงาน อ.ส.ค. ไว้ สรุปได้ว่าตามข้อ ๔^๒ และข้อ ๑๔^๓ แห่งข้อบังคับองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับข้อ ๕^๔ และข้อ ๖^๕ แห่งระเบียบองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการจ้างและการบรรจุ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า การบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเพื่อปฏิบัติงานเป็นพนักงาน อ.ส.ค. ผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ต้องกำหนดจำนวนอัตรากำลังและตำแหน่งที่จะบรรจุเพื่อเสนอให้คณะกรรมการ อ.ส.ค. เห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ผู้อำนวยการ อ.ส.ค. จะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อดำเนินการสรรหาบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งพนักงาน อ.ส.ค. จนกระทั่งดำเนินการเสร็จและได้บุคคลที่เหมาะสมแล้ว ผู้อำนวยการ อ.ส.ค. จะเป็นผู้ออกคำสั่งบรรจุ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนเงินเดือนและค่าจ้าง ตลอดจนลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้าง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดไว้ แต่ถ้าเป็นพนักงานตำแหน่งแต่งตั้งหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าขึ้นไปต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจการของ อ.ส.ค. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดไว้

๒ ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๕) “พนักงาน” หมายถึง บุคคลที่ อ.ส.ค. จ้างไว้เพื่อปฏิบัติงานลักษณะประจำและรับเงินเดือนตามตำแหน่งและขั้นที่บรรจุ

ฯลฯ

ฯลฯ

๓ ข้อ ๑๔ การบรรจุ และการแต่งตั้ง ให้กระทำได้ภายในจำนวนอัตรากำลังและตำแหน่งที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนพนักงานให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ให้ดำเนินการโดยวิธีการสอบแข่งขัน หรือการสอบคัดเลือก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด เว้นแต่พนักงานตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

๔ ข้อ ๕ ให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนอัตรากำลังประจำปี ส่งให้ฝ่ายการพนักงานรวบรวม เพื่อทำแผนอัตรากำลังของ อ.ส.ค. และเมื่อหน่วยงานได้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการ อ.ส.ค. แล้วจึงจะดำเนินการจ้างได้

ก่อนดำเนินการจ้างให้พิจารณาสรรหาบุคคลภายในที่มีคุณสมบัติและคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งก่อน หากไม่สามารถกระทำได้ให้สรรหาจากบุคคลภายนอก

ในกรณีจำเป็นและไม่มีอัตราตำแหน่งให้ดำเนินการจ้างเหมา หากไม่สามารถดำเนินการจ้างเหมาได้ ให้จ้างเป็นลูกจ้างที่มีกำหนดเวลา

๕ ข้อ ๖ การสรรหาบุคคลทั้งภายในและภายนอกเพื่อจ้างและบรรจุหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงานให้กระทำโดยคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการ

และแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นพนักงาน อ.ส.ค. ต่อไป และหากเป็นการบรรจุและแต่งตั้งพนักงานระดับหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าขึ้นไปต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ อ.ส.ค. ก่อนผู้อำนวยการ อ.ส.ค. จึงจะออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งได้

เมื่อ อ.ส.ค. ได้กำหนดวิธีการบรรจุและแต่งตั้งพนักงาน อ.ส.ค. ไว้แล้ว การบรรจุและแต่งตั้งนางรัตนาฯ ให้เป็นพนักงานตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น จึงต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้อบังคับองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการจ้างและการบรรจุ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังกล่าว

ประเด็นที่สอง คำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งนางรัตนาฯ อังศุภากร ให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และหากไม่ชอบด้วยกฎหมายจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า การดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งนางรัตนาฯ เพื่อดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ในฐานะพนักงานเป็นอำนาจของผู้อำนวยการ อ.ส.ค. โดยต้องปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้อบังคับองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการจ้างและการบรรจุ พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ประธานกรรมการ อ.ส.ค. ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗^๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

^๖มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ อ.ส.ค. และให้มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) ดำเนินกิจการตามมาตรา ๗
- (๒) กำหนดข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับปฏิบัติงานและการเงิน
- (๓) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การเลื่อนเงินเดือนและค่าจ้าง ระเบียบวินัยและการลงโทษพนักงานและลูกจ้าง
- (๔) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยจำนวนอัตราตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้าง
- (๕) กำหนดอัตราเงินเดือนของผู้บริหาร โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
- (๖) กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าภาระ ค่าบริการ และค่าดำเนินการธุรกิจต่าง ๆ
- (๗) (ยกเลิก)
- (๘) กำหนดข้อบังคับว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานของ อ.ส.ค. และครอบครัว โดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

พ.ศ. ๒๕๑๔ ออกคำสั่งคณะกรรมการ อ.ส.ค. ที่ ๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งนางรัตนนาฯ ให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. โดยให้ได้รับเงินเดือนตามบัญชีโครงสร้างอัตราเงินเดือนพนักงาน อ.ส.ค. ๘๔,๒๓๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป จึงไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนางรัตนนาฯ ดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองตามบทนิยามคำว่า “คำสั่งทางปกครอง” ในมาตรา ๕^๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนางรัตนนาฯ เป็นรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. มิได้ออกโดยผู้ว่าการ อ.ส.ค. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และอาจถูกเพิกถอนตามมาตรา ๕๐^๘ มาตรา ๕๑^๙

(๙) แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อให้ปฏิบัติกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และกำหนดค่าตอบแทนอนุกรรมการ

ข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการเงินที่คณะกรรมการกำหนดขึ้น ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไ้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศข้อความเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

“มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้ง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๕๐ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้ผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ แต่ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ การเพิกถอนต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒

“มาตรา ๕๑ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน

ความเชื่อโดยสุจริตตามวรรคหนึ่งจะได้รับความคุ้มครองต่อเมื่อผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ใช้ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหรือได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้วโดยไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ หรือการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้นั้นต้องเสียหายเกินควรแก่กรณี

ในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้รับคำสั่งทางปกครองจะอ้างความเชื่อโดยสุจริตไม่ได้

(๑) ผู้นั้นได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือข่มขู่ หรือชักจูงใจโดยการให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์อื่นใดที่มีชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ผู้นั้นได้ให้ข้อความซึ่งไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในสาระสำคัญ

(๓) ผู้นั้นได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองในขณะที่ได้รับคำสั่งทางปกครอง หรือการไม่รู้นั้นเป็นไปโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

และมาตรา ๕๒^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และหาก อ.ส.ค. ประสงค์จะบรรจุและแต่งตั้งนางรัตนฯ ให้เป็นพนักงานในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ อ.ส.ค. แล้ว อ.ส.ค. ก็ต้องดำเนินการสรรหาและออกคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการ อ.ส.ค. ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อ.ส.ค. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้อบังคับองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการจ้างและการบรรจุ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังได้ให้ความเห็นไว้แล้วในประเด็นที่หนึ่ง

(ลงชื่อ) อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๓

ในกรณีที่เพิกถอนโดยให้มีผลย้อนหลัง การคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ผู้รับคำสั่งทางปกครองได้ไป ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยถ้าเมื่อใดผู้รับคำสั่งทางปกครองได้รู้ถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองหรือควรได้รู้เช่นนั้น หากผู้นั้นมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ถือว่าผู้นั้นตกอยู่ในฐานะไม่สุจริตตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป และในกรณีตามวรรคสาม ผู้นั้นต้องรับผิดชอบในการคืนเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ได้รับไปเต็มจำนวน

^{๑๐}มาตรา ๕๒ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๕๑ อาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนได้ แต่ผู้ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายเนื่องจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองได้ และให้นำความในมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องร้องขอค่าทดแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงการเพิกถอนนั้น

ค่าทดแทนความเสียหายตามมาตรานี้จะต้องไม่สูงกว่าประโยชน์ที่ผู้นั้นอาจได้รับหากคำสั่งทางปกครองดังกล่าวไม่ถูกเพิกถอน